

Motion

av fruarna *Anna Johansson-Visborg och Hildegard Ström*
i fråga om kommunalisering av föreningen *Mjölkdroppen*
och dess lokalavdelningar samt *Maria Mjölkdroppe*.

Alltsedan demokratins genombrott i vårt land har man inom stat och kommun arbetat för att på ett enhetligt sätt organisera den sociala verksamheten bland de fattiga och nödlidande i samhället och överföra denna på det allmänna. De flesta torde nu hysa den alldeles riktiga uppfattningen, att den, som behöver hjälp, icke skall erhålla sådan såsom av nåd utan med den rätt, som tillkommer varje god medborgare i samhället.

Den privata hjälpverksamhetens syfte må vara aldrig så gott, men den hjälp, som utövas, har dock en bismak av de smulor, som falla från den rike mannens bord. I särskilt stark belysning framstår det avita i denna privata hjälpverksamhet, då det gäller hjälp åt fattiga mödrar och deras barn. Den nye samhällsmedborgaren får ju härigenom redan från första dagen i sitt liv stämpeln »ovälkommen» på pannan. Det är av nåd han lever och växer upp. Oftast uppstår det också ett spänt förhållande mellan moderns stolthet, som förbjuder henne att leva av smulorna från andras bord, och hennes kärlek till barnet. Dessa affekter, som annars tillsammans utgöra drivfjädern till moderns omsorger för barnet, komma i motsatsförhållande till varandra.

En enquête bland de 3,400 mödrar, som måste anlita »Föreningen Mjölkdroppen», skulle säkerligen ge ett överväldigande bevis för detta påstående. Samhället begår en orätt mot mödrarna och barnen, då det hänvisar till denna privata hjälpverksamhet. Och vad vore naturligare än att samhället självt tillsåge, att den nye medborgaren redan från, bildligt talat, första mjölkdroppen finge känna sin samhörighet med samhället. »Mjölkdroppens» verksamhet uppehölls till en början av »några intresserade personer», men övertogs sedermera av en organisation. Denna utveckling ansågs naturlig för ett 30-tal år sedan, men vad vore nu naturligare, än att verksamheten övertoges av kommunen? Ett sådant beslut av stadsfullmäktige skulle säkerligen stämma bra överens med de första initiativtagarnas önskemål, vilket var att på bästa sätt sörja för den nye samhällsmedborgaren. Kommunen är det otvivelaktigt, som nu har de största resurserna för att realisera önskemålet.

Detta är den principiella sidan av saken, som emellertid även har en annan sida. En granskning av Mjölkdroppens verksamhet — inklusive

dess lokalavdelningars — skulle säkerligen medföra flera erinringar. Stockholms stad anslår årligen 60,000 kronor till verksamheten, församlingarna anslå 16,400 och föreningens medlemmar bidra med — knappt 1,400 kronor. I övrigt bedrivs verksamheten med avkastningen från donationsmedel. Trots att de största anslagen komma från kommunen och församlingarna, ha dessa inga representanter i styrelserna. Endast en enda församling har utsett revisorer att granska räkenskaperna i en lokalavdelning. Av föreningens 400 medlemmar ha över ett 100-tal styrelse-, revisors- eller suppleantuppdrag inom föreningen eller dess lokalavdelningar.

Av detta framgår med all önskvärd tydlighet, att om man bortser från donationerna, som väl torde ha överlämnats för att gagna ändamålet med föreningen och icke till de personer, som sitta i ledningen, så är det de facto det allmänna, som bedriver denna verksamhet. Men de, som äro nödsakade att begära hjälp, måste hänvända sig till privatpersoner, av vilkas nåd hjälpen är beroende.

En hel del skulle vara att säga om organisationens verksamhet som demokratisk förening. Några föreningsmöten i egentlig mening hållas inte och på årsmötena utses personer till styrelseledamöter utan att ha blivit tillfrågade. Det är oss bekant, att en person utsågs till styrelseledamot men meddelade omgående, att han icke hade möjlighet att åtaga sig uppdraget. Han stod emellertid kvar i styrelsen under hela året. Till något sammanträde hade han aldrig kallats.

En av lokalavdelningarna har även behandlat sin personal med en hänsynslöshet, som söker motstycke inom den filantropiska verksamheten. En person har i 16 år varit anställd hos en lokalförening som föreståndarinnebiträde, men för ett par år sedan sänktes hennes lön från 140 kronor i månaden till 100. Något senare sänktes den till 50 kronor och nu är hon uppsagd. Orsaken till uppsägningen är, att hennes arbete hädanefter skall utföras av — elever vid socialpolitiska institutet. Efter 16 års klanderfri tjänst kastas hon ut på gatan av den förening, som har på sitt program att bedriva social hjälpverksamhet.

Detta kan tjäna som exempel på vad som kan förekomma inom en privat hjälpverksamhet, som bedrivs med stora anslag från det allmännas sida. Då det därtill visar sig, att det privata intresset för föreningen Mjölkdroppens verksamhet är synnerligen minimalt — medlemmarnas antal uppgår såsom nämnts endast till 400 med en sammanlagd medlemsavgift på knappa 1,400 kronor — hemställer jag,

att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt vederbörande myndighet att undersöka förutsättningarna för en kommunalisering av Föreningen Mjölkdroppen och dess lokalavdelningar samt Maria Mjökdropp.

Stockholm den 7 maj 1934.

Anna Johansson-Visborg

Hildegard Ström